1848. **N°. 71.**

DRENTSCHE COURANT.

Dingsdag, den 5 September.

De GOUVERNEUR der Provincie DRENTHE, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door Zijne Exc. den heer Opper-Houtvester, met overleg van Heeren Gedeputeerde Staten in dit Gewest, is bepaald:

1°. Dat de groote jagt, mitsgaders de jagt op Ganzen, Eenden en Watersnippen in deze Provincie, op vrijdag den 15 September ek. zal worden geopend;

2°. Dat de jagt niet zal mogen worden uitgeoefend op gronden, waarop nog graangewassen, inzonderheid boekweit en peulvruchten, ongemaaid te velde staan;

3°. Dat niemand, op éénen dag, met de lange jagt meer dan *vijf* hazen zal mogen vangen;

4°. Dat, bij vervoer van wild naar Provinciën, waarin de jagt nog *niet* is geopend, de Houtvesters gemagtigd zijn, om consent-biljetten tot vervoer aftegeven, geldig voor den tijd, welke door hen tot dien vervoer noodig zal worden geoordeeld.

En ten einde niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in de *Drentsche Courant* opgenomen en, door de zorg der Plaatselijke Besturen, worden afgekondigd en aangeslagen, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Assen, *De Gouverneur voornoemd*,
1 *Sept.* 1848. [illegible]

De Arrondissements Betaalmeester te Assen, brengt ter kennis van de belanghebbenden dat gedurende den loop dezer maand, ten zijnen kantore zullen worden uitbetaald, de **tractementen** over het 3e kwartaal dezes jaars, aankomende de Ambtenaren van het provinciaal Bestuur, de Regterlijke Ambtenaren en die van den Waterstaat, de leeraren der Herv. Eeredienst, de Pastoors der r.c. Eeredienst en de onderwijzers der lagere scholen, terwijl de tractementen der Ambtenaren buiten de hoofdplaats woonachtig, mede gedurende den loop dezer maand, bij de respective Ontvangers der Dir. belastingen betaalbaar zijn gesteld.

Assen, 4 *Sept.* 1848. H. J. OOSTING.

De Arrondissements Betaalmeester te Assen, brengt ter algemeene kennis dat aan hem bij resolutie van Z.Exc. den tijdelijken Minister van Financien van 28 Aug. jl. no. 718 R. S., is toegestaan, om zich, van af den 6 tot en met den laatsten dezer maand van zijn standplaats te verwijderen, en te doen vervangen door zijn boekhouder *A. Mennega*.

Assen, 4 *Sept.* 1848. H. J. OOSTING.

Nederland.

De Statenzijl langs 't kantoor Nieuwe Schans, en voorts de kantoren Termunterzijl en Delfzijl, in de provincie Groningen, alsmede 't kantoor Lobith, in Gelderland, zijn opengesteld tot den uitvoer van turf, onder genot der premie in art. 32 der wet van 26 Dec. 1833 vermeld; welke premie is vastgesteld tot het bedrag der geheele belasting.

Ten slotte van elk der wetsontwerpen van grondwetsherziening, zoo als zij door de Tweede Kamer aangenomen zijn, leest men: *Deze wet wordt gezonden aan de Staten — die vóór den* . . . . , 1848 *aan de gewone leden der Tweede Kamer een gelijk getal buitengewone toevoegen.* Hier is geen verzuim, beweert de *Staatscourant*, maar eene voldoende tijdsbepaling, vermits daardoor wordt te kennen gegeven, dat die toevoeging vóór 't eind van 1848 moet geschieden, terwijl de grondwet vordert eene bepaling *van tijd, binnen* welken, niet van een *dag, op* welken dezelve moet plaats hebben.

't Huwelijk van den Pangerang *Adipatti Mangkoe Boemie*, broeder des sultans van Djokjokarta, met eene der dochters van den Pangerang *Adipatti Ngabehi* te Soeracatta, is voorloopig uitgesteld, wegens de ongerustheid onder de bevolking, vooral in 't Soerakartasche, ten gevolge van geruchten van een aanstaanden oorlog tusschen beide rijken. 't Voornemen des sultans van Djokjokarta, om den Pangerang door niet minder dan 2000 volgelingen te doen vergezellen, waaronder ongeveer 500 te paard, had aan deze geruchten eenigen schijn van grond bijgezet. Deze omstandigheid en de vrees dat de aankomst eener zoo talrijke bende niet alleen aan de Soerakartasche prinsen, die met 't huwelijk niet zeer ingenomen zijn, onaangenaam zijn zou, maar ook dat daaruit rustverstoring zou kunnen ontstaan, hebben de residenten aan beide hoven bewogen, den sultan aanteraden om de huwelijksvoltrekking eenigen tijd uittestellen en den Pangerang onder geen grooter geleide naar Soerakarta te doen vertrekken, dan gebruikelijk is; waaraan gereedelijk is toegegeven.

't Berigt dat nieuwe wetsontwerpen tot afschaffing der lijfstraffen en tot niet aanvulling der geregtshoven, zullen voorgedragen worden, is onwaar. Ook de geruchten omtrent benoeming van een nieuwen gouverneur-generaal van Indie, van een minister van kolonien enz., zijn zonder grond.

't Staatsexamen is afgeloopen: 267 jongelieden zijn onderzocht en 62 onbekwaam bevonden; welke verhouding weer vrij wat gunstiger is dan in 1847.

Ook hiertelande worden van regeringswege maatregelen beraamd, die zouden dienen toegepast te worden bij 't doordringen der cholera.

De regering wil, verzekert men, al de miliciens der ligting van 1847, thans bij de depots onder de wapens, eerlang bij de veldbataillons overplaatsen. Dit zal waar-

schijnlijk geschieden, zoodra de ligting van 1845 in 't genot van groot verlof gesteld is.

Te Stadskanaal zijn gearresteerd 3 manspersonen, verdacht van den diefstal snachts van 3-4 Aug. jl. te Odoorn bij Ds *Lieftinck* en den kastelein *Schutrup* gepleegd.

Assen, 4 *Sept.* Naar men verneemt, zullen in de vergadering der Prov. Staten, welke tegen 9 dezer bijeengeroepen is, de bestaande plannen van kanalisatie van Drenthe wederom een punt van deliberatie uitmaken.

Bij Kon. besluit van 17 Aug. j.l. no. 108 is de diakonie der hervormde gemeente te Kolderveen gemagtigd tot aanvaarding van 't legaat ad ƒ500, aan dezelve door wijlen *Roelof Jonker* gemaakt.

Een kort woord over het thans voorgedragen plan tot verbetering en verlenging der Hoogeveensche Vaart.

In de Drenthsche Courant van den 29 Augustus ll. komt voor het navolgend berigt:

» In de vorige week hebben Gedept. Staten van Drenthe » beraadslaagd over de voorstellen van Jhr mr *A. W. van » Holthe tot Echten* te Assen, betrekkelijk eene opterigten » maatschappij ter overneming, verbetering en verlenging der » Hoogeveensche vaart tot in de Noord- en Zuidberger vee- » nen met een zijtak naar Koevorden, en een leidingskanaal » uitgaande van boven het Noorderschut langs Drijber en » Wijster tot in de Beilervaart. De kosten dier werken be- » nevens een jaar rente van 't maatschappelijk kapitaal, zijn » begroot op ƒ 500,000; terwijl 't voornemen bestaat, ge- » zegd verlengd kanaal, hetzij voor rekening dier maatschap- » pij, hetzij voor rekening van andere personen, tot in de » Eems doortetrekken.

» Gedept. Staten hebben besloten aan de buitengewoon zamen- » teroepen Provinciale Staten voortestellen om de door Jhr mr *A. » W. van Holthe tot Echten* opterigten maatschappij, als » zij zal tot stand gekomen zijn, te ondersteunen door een » jaarlijksch provinciaal subsidie van ƒ 6000 gedurende tien » jaren, en door deelneming ten bedrage van ƒ 50,000.«

Dit berigt wordt bevestigd door een geschrift dezer dagen gedrukt bij van Gorcum en Comp. te *Assen*, getiteld: *Ontwerp tot oprigting eener Kanaalmaatschappij tot verbinding der Zuiderzee met de Eems, in verband met veenaanleg en onder medewerking der provincie Drenthe.*

Ter bevordering eener meer juiste beoordeeling heeft zich de ondergeteekende verpligt geacht in deze zaak, waarbij algemeene belangen zoo zeer betrokken zijn, het navolgende bekend te maken:

dat de Heer Mr A. W. van Holthe tot Echten te Assen zich reeds in het begin des vorigen jaars met de H.H. Mr H. C. Carsten, Mr W. Gordkoop te Assen, met de H.H. Mr J. Heemskerk en J. Kalff en Comp. te Amsterdam en met den ondergeteekende had vereenigd tot daarstelling van *dezelfde* werken, hierboven in het berigt der Drentsche Courant vermeld, EDOCH *in verband met het doortrekken der Smilder- of Drenthsche hoofdvaart ten O. van de klapbrug te Assen door die gemeente, die van Vries en Eelde, tot in het Horensche diep en tot in de haven der stad Groningen;*

dat dan ook daartoe de noodige concessie is aangevraagd, op welk aanzoek dusverre geene beschikking hoegenaamd is genomen;

dat die doorgraving tot in de stad Groningen, bij het werk der Hoogeveensche Vaart, door hen als eene *hoofdzaak* is beschouwd; *zóó* zeer zelfs, dat het steeds den Heer van Holthe tot Echten, aan wien, om deszelfs meerdere bekendheid met het daarbij betrokken personeel, de leiding der zaak was opgedragen en *toevertrouwd* (*), is voorgehouden en herinnerd *dit nimmer uit het oog te verliezen, al konde dan ook eerst de Hoogeveensche Vaart en de voor de Groninger Vaart noodige waterleiding naar Beilen; en eerst later de vaart naar Groningen, ten gevolge van door de bevoegde magt te stellen voorwaarden, worden gegraven;*

dat het dan ook bij het aangaan der genoemde verbindtenis eene eerste afspraak was, om *vóór alles* op bevordering van *algemeene* belangen te zien;

dat, in strijd met deze onderlinge, uitdrukkelijke en zeer duidelijke overeenkomst, door den Heer van Holthe tot Echten voornoemd, zonder daartoe in het minste te zijn gecommitteerd, geheel buiten alle goedkeuring en zelfs zonder voorkennis van de H.H. Carsten, Gordkoop en den ondergeteekende, en alzoo *omtrent hen in het geheim*, stappen zijn gedaan *bij* en onderhandelingen zijn gevoerd met H.H. Gedeputeerde Staten tot het oprigten eener *andere* maatschappij ter verwezenlijking alléén der Hoogeveensche- *en alzoo met weglating der Groningsche doorvaart;*

dat die Heer, eerst *na* dat die onderhandelingen met Gedeputeerde Staten waren afgeloopen, op ontvangene uitdrukkelijke uitnoodiging om zich ter zake te willen verklaren en te verantwoorden, heeft verklaard de leiding eener andere Maatschappij op zich te hebben genomen, na overleg met Gedeputeerde Staten en zich van de te Assen wonende leden der vereeniging af te scheiden, als reden gevende *voldoende te zijn ingelicht, dat de Staten der Provincie niet genegen waren het plan, waartoe concessie was gevraagd, te ondersteunen,* ZOOWEL *omdat de Heer Mr.* W. Gordkoop *de betaling der opcenten op het personeel, ten behoeve van een fonds voor kanalen, als ongrondwettig geweigerd had, ALS omdat de Provinciale Staten van Drenthe, behebd met een vooroordeel tegen vreemdelingen* (dat is ingezetenen, geene Drenthenaren van geboorte), *een plan als het onderwerpelijke van dezen uitgaande, zeer zeker tegenwerken, althans niet bevorderlijk zijn;*

dat het na afloop der conferentie, waarop genoemde verklaring is afgelegd, bleek, dat toen reeds het ontwerp voor de nieuwe Hoogeveensche Maatschappij was of werd gedrukt. Welk stuk is opgemaakt uit de bouwstoffen onderling verzameld ten behoeve der aangevraagde concessie en het eigendom zijn der bovengenoemde vereeniging.

De ondergeteekende vermeent dit een en ander *in alle opregten te kunnen* overlaten aan de beoordeeling van het algemeen, wiens belangen bij dezen zijn en nog worden behandeld, en zal zich hier dus van alle qualificatie onthouden; — maar meent zijne bevreemding niet te mogen verbergen: *vooreerst* daarover, dat aan het oprigten eener maatschappij als *nu* bedoeld, welker eenige strekking is het verbeteren en doortrekken der Hoogeveensche Vaart, wordt verbonden het leggen der *waterleiding* naar de Beilervaart; hoedanig waterwerk alleen bij het graven der doorvaart naar Groningen, tot voeding van het dan ontstaande *bassin de partage*, wordt vereischt, en met welke kosten alsnu de door den Heer van Holthe tot Echten met H.H. Gedeputeerde Staten overlegde Maatschappij voor eene Hoogeveensche turfvaart, *volkomen onnoodig* wordt bezwaard; — en *ten andere*, dat voor *deze* vaart een, en zelfs een zoo groot, subsidie door dat Collegie wordt voorgedragen (zullende bedragen gedurende 10 jaren jaarlijks ƒ 6000 en daarenboven eene deelneming in de Maatschappij voor ƒ 50,000, welke som à 5% zal kunnen worden genegotieerd); terwijl elk onpartijdig deskundige zal erkennen, dat die turfvaart geen subsidie hoegenaamd behoeft, en het bekend is, dat door genoemde Staten aan eerstgemeld plan, waaraan de Groninger Vaart was verbonden, *hetwelk juist viel in de termen eener subsidie* en alsdan even zekere revenuen zou hebben opgeleverd, alle ondersteuning bleef ontzegd, in weerwil dat reeds voor meer dan eene halve eeuw naar de verwezenlijking van dit steeds voorname plan reikhalzend werd uitgezien; (*) — in weerwil dat de besturen van Assen en Vries reeds voor meer dan twintig jaren ter verkrijging dezer vaart de noodige vertoogen hebben gedaan; — in weerwil dat de Groningsche Kamer van Koophandel de gedane aanvraag om concessie magtiglijk onder-

(*) Te meer daar genoemde Heer met den Heer Carsten de doorvaart van Assen naar Groningen over Vries bij de bevoegde autoriteit vroeger had voorgestaan.

(*) Men vindt dit plan reeds met eene gestippelde lijn aangewezen op de kaart van Drenthe, gevoegd bij den *Tegenwoordigen Staat* van dat Gewest; een werk met groote bekwaamheid geschreven.

steunde en er alzoo alle uitzigt bestond, dat ook aan zijde der stad en provincie Groningen dat werk zou worden gesubsidiëerd; — in weerwil dat daardoor, buiten alle voordeelen der Hoogeveensche Vaart, een verbeterde waterweg van Groningen naar Drenthe, Overijssel en den geheelen Geldersche IJssel zou worden verkregen; — in weerwil dat zoo vele plaatsen, en in het bijzonder de nieuwe binnenlandsche en in bloei toenemende markt van Assen, met de belangrijke markt en haven van Groningen in dadelijke verbinding zou worden gebragt.

Na gedurende vele jaren de provincie Drenthe uit het oogpunt van algemeene welvaart te hebben beschouwd, vermeent de ondergeteekende eenigzins bevoegd te zijn over de kanalisatie van dat gewest te kunnen oordeelen. Hij aarzelt niet als zijne volkomene overtuiging te verklaren, dat het nu door den Heer van Holthe tot Echten, in strijd met vroeger aangegane verbindtenissen, voorgestelde en met de grootste geheimhouding bewerkte en met Gedeputeerde Staten overgelegde plan eener Maatschappij alléén tot verbetering en verlenging der Hoogeveensche Vaart en waarbij alle verbinding met andere Provinciën (hoe fraai het ook moge klinken *ter verbinding der Zuiderzee met de Eems*) stelselmatig is uitgesloten, — wel is waar strekken zal tot buitengewoon groot voordeel der belendende grond- en ruwveen-bezitters, maar dat het, invoege thans behandeld en voorgestaan, geenszins kan worden aangemerkt als een van die doelmatige plannen tot kanalisatie, welke als van *algemeen* nut kunnen worden aangemerkt, welke strekken tot bevordering van *algemeene* belangen; en veeléer als eene van die werken, welke bevorderlijk zijn om zich in elke Provincie meer en meer als een afzonderlijke staat te doen beschouwen en alzoo den geest van Provincialisme duurzaam te bevestigen; zijnde het genoeg bekend, dat ook in Drenthe daardoor elke verbinding met andere Provinciën sedert jaren is bemoeijelijkt en in het bijzonder die der Oostelijke Veenen met de Dedemsvaart. Bij de gebleken ongeneigdheid van het Gewestelijk Bestuur van Drenthe, om de gevraagde concessie in verband met de doorvaart naar Groningen te ondersteunen, bestaat er *voor dat Bestuur* geene de minste *billijke* reden meer, om het doortrekken der Dedemsvaart langs Coevorden tot in Drenthe tegen te houden; omdat de eenige *billijke* grond daartegen kan gelegen zijn in het bezwaar, dat daardoor het noodige water aan het bovenpand der Smildervaart, ingeval der doorvaart, zou worden onttrokken; — daar men toch wel niet aan de Provincie Drenthe alle verdere verbinding te water met naburige Provincien, ten eeuwigen dage zal willen onthouden.

De ondergeteekende wiens bijzondere belangen aan de zaak der Drentsche Kanalisatie niet zijn verbonden, behoudt zich voor om later meer uitvoerig op dit onderwerp terug te komen. *Om het belang des werks niet alléén voor Drenthe, maar zelfs voor het Vaderland in het algemeen* zou hij zich gelukkig hebben geacht met genoemde Heeren het eerste, onderling ontworpene, plan te hebben kunnen bevorderen of mede tot stand brengen; in de concessie der Hoogeveensche Vaart alléén wordt *dat* belang niet gesteld. Hij is er zeer verre af om het plan des Heeren van Holthe tot Echten tot verkrijging der Hoogeveensche turfvaart te willen tegenwerken, of *op zich zelven beschouwd* als min doelmatig voor eene Maatschappij te willen doen voorkomen; in tegendeel, hij gelooft dat de daarin belegde gelden ruime renten zullen opleveren, *inzonderheid aan de aangrenzende eigenaars;* maar hij wilde met deze bekendmaking alléén eene bijdrage leveren tot eene meer juiste beoordeeling der omstandigheden, welke hierbij hebben plaatsgehad; en *reeds nu* in het midden brengen het onraadzame *zóó* eener geldelijke ondersteuning van *dit* werk uit de bekrompene fondsen eener Provincie, waar nog zoo veel aan kanalen te maken of te subsidieren is en welke dus doelmatiger kunnen worden aangewend, — *als* des verbinding van hetzelve *door eene waterleiding* met de Beiler Vaart, *welke waterleiding niet in het minste tot de Hoogeveensche Vaart vereischt wordt.*

Voorzeker zal ieder, die belang stelt in het welzijn des lands, den wensch deelen, dat onze nieuwe staatsinrigting bevorderlijk zij om de geest van provincialisme, welke in ons Vaderland, vooral in de kleine Provincien, helaas! zoo meenigmalen en zoo ook nu, het bevorderen van algemeene belangen tegenhoudt, meer en meer te doen verdwijnen; ten einde de middelen ter bevordering van algemeen welzijn op de wetenschap gegrond, meer en meer op eene onbekrompene wijze moge *kunnen* worden toegepast; en *dat*, door eene meer en meer toenemende verlichting en kennis, de gulden les van den grooten Necker, ook bij de mindere Besturen, *bij alles* op den voorgrond moge staan: *l'amour et le soin DU PEUPLE une des premières règles d'administration.*

Assen, 1 *September* 1848. Alstorphius Grevelink.

Kanalisatie.

De plannen van kanalisatie voor de provincie Drenthe, zoo die in de laatste jaren voorgesteld en veel besproken zijn schenen mij altijd toe iets overdrevens te hebben. Konden zij in het geheel worden uitgevoerd, dan zoude zeker een zeer belangrijk doel worden bereikt, maar die uitvoerlijkheid was bij mij steeds twijfelachtig. Er was te veel ingemengd, dat geen voordeel kon afwerpen, en daardoor zoude een gedeelte, hetwelk met winst zoude kunnen worden uitgevoerd, ook ophouden voordeelig te zijn, en dit moest, naar het mij voorkwam, de uitvoering in den weg staan, immers tot zoolang van staatswege, op grond van algemeen belang, niet besloten kon worden tot groote offers, waarop het vooruitzigt in mijne oogen niet alleen gering was, maar al minder en minder werd. Bij deze wijze van zien, is het niet vreemd, dat ik in de laatste dagen met belangstelling vernam, hoe dat plan van kanalisatie eene beperking en wijziging zoude ondergaan, waardoor gegrond vooruitzigt op uitvoerlijkheid moest ontstaan. Het triviale spreekwoord: een half ei is beter dan een ledige dop, moge hier den grond aanwijzen, waarom er reden bestaat om zich over den eindelijken loop der zaak, immers aanvankelijk, te verheugen. De lezing van het dezer dagen uitgekomen ontwerp tot oprigting eener kanaalmaatschappij, deed mij de bijzonderheden van het nieuwe plan kennen, en hoezeer ik hetzelve toejuiche, vind ik toch grond tot eenige bedenking, en gevoel ik mij gedrongen dezelve mededeelen, te meer daar het bezwaar, hetwelk ik vermeen te zien, voor opheffing zeer vatbaar schijnt te zijn.

Bij dit nieuwe ontwerp is, naar het mij voorkomt, het voordeelige uit het groote primitieve plan te zeer uitgenomen, met uitsluiting en geheele achterwegelating van genoegzaam alles wat voor de onderneming nadeelig kan schijnen, hoe belangrijk het ook voor de provincie zoude zijn, zoodanig, dat het wel het voorkomen heeft, dat het voordeel en de zekerheid van de eventueele actiehouders het hoofddoel is geworden. Het moge waar zijn, en ik geloove zulks gaarne, dat deze in de allereerste jaren zich zullen moeten te vredestellen met gewone en matige renten, maar het lijdt bij mij geen twijfel, dat er bij eene krachtige doorzetting der zaak slechts weinige jaren zullen behoeven te verloopen om de actiehouders zeer ruime en te eeniger tijd overmatige dividenden te doen genieten.

Het kanaal van de zoogenaamde Noorderschutsluis op het Hoogeveen naar de Beilervaart zoude volgens het nieuwe plan niet zijn een scheepvaartskanaal maar bloot eene waterleiding tot voeding van de provinciale hoofdvaart en ontlasting van de Hoogeveensche vaart, een leidingskanaal; dan daardoor is het, dat de uitvoering van het nieuwe plan voor het noordelijk en noordwestelijk gedeelte der provincie tamelijk onverschillig en zonder dadelijk belang is geworden, terwijl daardoor mede het vooruitzigt op de gemeenschap met de wateren der provincie Groningen te zeer, waarschijnlijk voor altijd, is verwijderd. In de eerste plaats vervalt daardoor de gemeenschap van de provinciale hoofdvaart met de Hoogeveensche vaart, voor beide even belangrijk, als daarstellende de gelegenheid tot afvoer, wanneer een van beide door herstelling der sluizen enz. onbruikbaar is. Maar daar en boven de veenen op de Smilde zijn met dertig jaren grootendeels vergraven, en dan kan in het noordelijk en noordwestelijk gedeelte der provincie voor dagelijksch gebruik en voor de nijverheid geen brandstof verkregen worden, dan langs eenen grooten omweg. Verder nog zullen de kosten van eene goede en doelmatige vereeniging van de provinciale hoofdvaart

met de kanalen van de provincie Groningen en Friesland nimmer kunnen worden gedekt door het kanaal tot dat einde daartestellen, zoo kostbaar door de noodige sluizen; maar hier moet grootelijks medewerken het eventuele vooruitzigt op de voordeelen van de gemeenschap met de Eems, welke hoofdzakelijk zouden worden opengesteld door de verbinding van de Hoogeveensche vaart met de provinciale hoofdvaart door het zijkanaal van het Hoogeveen naar Beilen. Het is daarom, dat het als van overwegend belang moet worden beschouwd, dat het kanaal van de Hoogeveensche vaart naar de Beilervaart een kanaal van scheepvaart worde, en zoo zal zijn de mededeeling van vele der bedoelde voordeelen niet aan een klein gedeelte der provincie, maar aan het geheel of verreweg het grootste gedeelte van dezelve, te weten na verloop van eenige jaren nadat de verlengde en verbeterde Hoogeveensche vaart zal zijn doorgetrokken tot in de veenen van Noord- en Zuidbarge. *Na verloop van eenige jaren* zeg ik, en hierin is de oplossing gelegen. In den beginne is een leidingskanaal voldoende, en het is ook in den beginne alleen, dat het voor de onderneming, voor de oprigten maatschappij bezwaarlijk zal zijn de kosten van de daarstelling van het bedoelde scheepvaartskanaal te dragen. Dit echter zal later geenszins het geval zijn, en daarom stel ik mij voor, dat het in het belang van de geheele provincie (hetgeen toch op den voorgrond dient te blijven) doelmatig en noodig zal zijn te bedingen en te bepalen, dat de ondernemers of de maatschappij verpligt zullen wezen om later, bij voordeeliger omstandigheden, en bepaaldelijk wanneer de interessen en dividenden door de actiehouders te genieten bv. de zes percent zullen beginnen te boven te gaan, het leidingskanaal van de Noorderschutsluis op het Hoogeveen tot in de Beilervaart te verbreeden en te verdiepen tot een scheepvaartskanaal, met al het noodige bijwerk, wel niet in eens en dadelijk voor het geheel, maar bij gedeelten als jaarlijks een zesde of over eene uitgestrektheid van een half uur gaans, als wanneer nagenoeg in zes jaren tijds de zaak haar beslag zoude hebben erlangd. Op deze wijze zoude de uitvoering van het nieuwe plan minder eenzijdig, meer provinciaal, meer als algemeen voor de provincie belangrijk kunnen worden beschouwd en tengevolge daarvan voor meer belangstelling vatbaar wezen. En op de onderneming of de maatschappij wordt wel een bezwaar gelegd, maar alleen in het geval en wanneer zij ruimschoots in staat is zulks zonder hinder te kunnen dragen, terwijl dan ook nog tegen de kosten van dat bezwaar het genot van misschien niet te verachten voordeelen zal overstaan. Men zegt misschien, dat men altijd vrij blijft om het bedoelde leidingskanaal in een scheepvaartskanaal te veranderen. Het is waar, maar waar zullen dan de kosten gevonden worden? De bestaande maatschappij zal zich daartoe dan ongenegen verklaren, en teregt; terwijl die nu op de voorgestelde wijze te bedingen niet bezwaarlijk zal zijn; immers, wanneer de zaak deugdelijk is voorgesteld in het ontwerp tot oprigting eener kanaalmaatschappij; en intusschen zal de zaak een beter aanzien erlangen, als minder afwijkende van het primitieve groote plan, als meer vooruitzigt gevende op de verdere uitvoering van hetzelve in de toekomst. [*Ingezonden.*] Z.

Buitenland.

Na lange onderhandeling is een wapenstilstand tusschen Denemarken en Duitschland gesloten, voor 7 maanden. Men houdt zich overtuigd dat het wel niet weer tot vijandelijkheden zal komen en vleit zich met een spoedigen vrede; daarbij zal dan ook Sleeswijks lot moeten beslist worden.

De fransche regering maakt alles gereed om gewapenderhand tusschentekomen tot bevrijding van Italie, zoo de daartoe met Oostenrijk aangeknoopte onderhandeling mislukt. Een fransch dagblad vraagt echter, hoe Frankrijk staat met *Rothschildt*; en of deze bankier reeds handopening heeft verstrekt tot het voeren van een buitenlandschen oorlog.

De fransche Nationale Vergadering begint den 4 Sept. de beraadslaging over de staatsregeling; zij zal dagelijks twee zittingen houden, en in de eerste uitsluitend de constitutie behandelen. Onderwijl is Parijs nog in staat van beleg en de drukpers onder bedwang der regering: een niet zeer geschikte tijd tot vrije discussie over de grondwet!

Aan de Duitsche Nat. Vergadering is den 1. door 't rijksministerie medegedeeld, dat het de besluiten der vergadering omtrent Limburg, aan de Nederlandsche regering had bekendgemaakt en besloten had *Duitschlands belang en regt in dezen ten volte te handhaven.*

Burgemeester en Wethouders der Stad Meppel, maken aan de belanghebbenden bekend, dat alhier ter stede, ter verkoop, voor een civielen prijs, worden aangeboden ongeveer **400 lasten verbrijzelde KEIJEN**, welke, als aan de Hoofdvaart liggende, zeer gemakkelijk naar elders kunnen worden vervoerd.

De gegadigden worden verzocht, zich in persoon, of met franco brieven te vervoegen bij het Stedelijk Bestuur dezer Stad.

Meppel, 1 *September* 1848.

Burgemeester en Weth. voorn., J. E. SLOT.
Van wege Dezelve, J. SEMLER, *l.S.*

LANDHUISHOUDKUNDIGE SCHOOL
TE **GRONINGEN.**

De **Winter-cursus** vangt weder aan op 15 October. Zij, die daarvan gebruik willen maken, worden verzocht zich *in tijds* aan te melden of aan het Bestuur der Landhuishoudkundige School te *Groningen* of aan den Heer C. RÖMELINGH te *Haren* bij Groningen.

Meppel, 31 *Aug.* Rogge *f* 5.25. Boekweit *f* 5.00. Boter [illegible]

Zwol, 1 *Sept.* Tarwe oude *f* 9.75, nieuwe *f* 7.50 a *f* 8.50. Rogge nieuwe *f* 5.00 a *f* 5.60, oude *f* 5.35 a *f* 5.75. Boekweit nieuwe *f* 5.75 a *f* 6.35, oude *f* 5.00 a *f* 5.50. Gerst *f* 4.20. Aardappelen *f* 1.25 a *f* 1.75. Boter ned. pond *f* 0.70 a *f* 0.85; $\frac{1}{8}$ ton *f* $14.12\frac{1}{2}$ a *f* $14.37\frac{1}{2}$.

Groningen, 1 *Sept.* Tarwe *f* 8.00 a *f* 9.25. Rogge *f* 4.90 a *f* 5.80. Boekweit *f* 4.65 a *f* 5.25. Gerst *f* 3.85 a *f* 4.50, knobbe *f* 3.60 a *f* 4.20. Dikke haver *f* 2.70 a *f* 3.50. Voerhaver *f* 2.40 a *f* 2.65. Paardeboonen *f* 5.00 a *f* 5.50. Koolzaad *f* 7.25 a *f* 9.00. Aweelzaad *f* » . » a *f* » . ». Gort grove *f* 6.75 a *f* 7.00, parel 100 ned. pond *f* 10.00 a *f* 10.50. Raapolie per vat *f* 32.50. Over 't geheel was de kooplust heden ter beurse in eene flaauwe stemming. Tarwe vond tot genoteerde prijzen trage koopers. Rogge en Boekweit 10 ct lager afgegeven. Garst tot genoteerde prijzen moeijelijk te verkoopen. Nieuwe haver als genoteerd verkocht. Boonen schaars ter veil en tot vorige koers gedaan. Koolzaad nagenoeg in een doen. Gort prijshoudend.

Amsterdam, 2 *Sept.* Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct $44\frac{5}{16}$ a $\frac{3}{8}$; dito 3 pct $51\frac{7}{8}$ a $52\frac{1}{4}$; dito op resc. 3 pct » a »; Werk. Sch. 4 pct $68\frac{1}{16}$ a $\frac{1}{2}$; O.I. leening 4 pct » a »; Am. Synd. $3\frac{1}{2}$ pct $68\frac{1}{4}$ a $\frac{1}{2}$; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pct » a »; Haarlemmerm. 5 pct » a »; Aand. Rijnspoorw. $4\frac{1}{2}$ pct $71\frac{1}{2}$; Aand. Holl. Spoorw. » a ».

Onze fondsen waren eergister een weinig vaster, gister iets minder in prijs, en heden eenigen teruggang door vrees voor eene fransche interventie in Italie.

Op de jaarmarkt, den 30 Aug. jl. te Coevorden gehouden, waren aangebragt 200 runderen en 45 paarden; de handel in rundvee was zeer levendig, de koeijen golden van *f* 70 tot *f* 110.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM EN COMP., Provinciale Drukkers.